

DINÀMIQUES DE PLANEJAMENT DERIVAT

PLANEJAMENT DERIVAT | 2015

**OBSERVATORI
del TERRITORI**

DIRECCIÓ GENERAL D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I URBANISME

març 2016

Nota metodològica

L'objectiu d'aquest treball és analitzar les dinàmiques urbanístiques que es donen a Catalunya a partir dels expedients de planejament derivat que han entrat en vigor al llarg de l'any 2015.

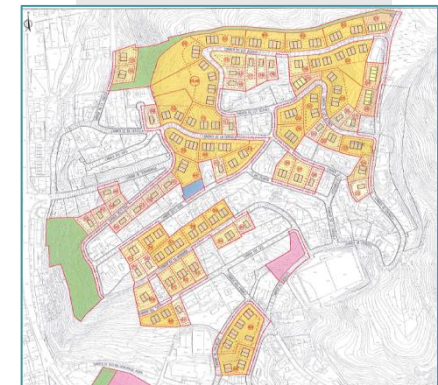
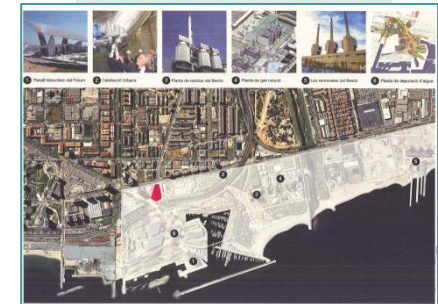
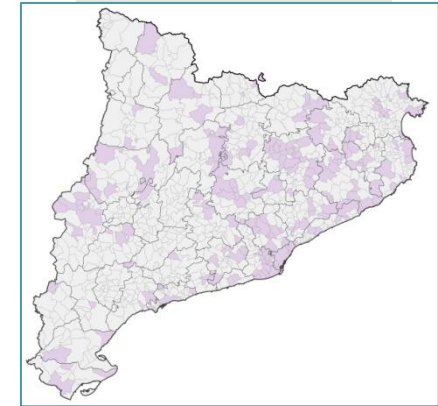
A partir de les bases de dades del Registre de Planejament urbanístic de Catalunya (en endavant RPUC) i de l'aplicació informàtica de Gestió d'expedients d'urbanisme (en endavant GEU) s'han analitzat els expedients de planejament urbanístic derivat que han entrat en vigor durant l'any 2015, és a dir, aquells que s'ha publicat la seva aprovació definitiva en l'esmentat any natural.

S'han analitzat els següents tipus d'expedients de planejament derivat, d'acord amb la classificació de la GEU:

- 251 Pla parcial urbanístic
- 020 Pla parcial d'ordenació
- 281 Pla de millora urbana
- 022 Pla especial
- 023 Pla especial de protecció del patrimoni i catalogació de béns
- 271 Pla especial urbanístic
- 252 Modificació de pla parcial urbanístic
- 282 Modificació de pla de millora urbana
- 272 Modificació de pla especial urbanístic

S'han consultat els documents de les noves figures de planejament derivat aprovades per quantificar la dimensió dels desenvolupaments urbanístics que es proposen en sòl urbanitzable i urbà mitjançant plans parcials o plans de millora urbana i s'han analitzat els plans especials per categoritzar-los segons el seu àmbit d'aplicació –sòl urbà o no urbanitzable- i les seves finalitats.

D'altra banda s'han quantificat els expedients de modificació de figures vigents de planejament derivat.

■ Planejament derivat

Constitueixen el planejament derivat aquells plans d'ordenació que tenen per objecte concretar el desenvolupament dels instruments de planejament de caràcter general. En alguns casos s'han de formular en els terminis que fixi el pla d'ordenació urbanística municipal (POUM), el programa d'actuació urbanística municipal (PAUM) o les normes de planejament urbanístic.

Plans especials urbanístics (PEU)

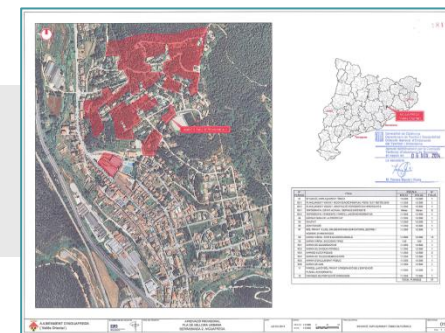
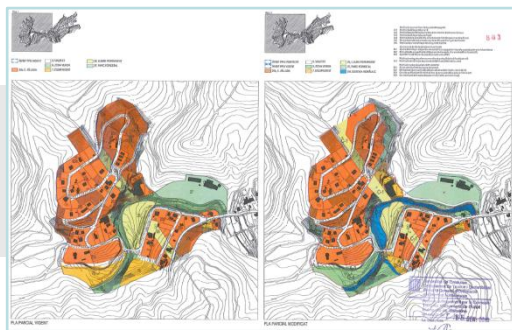
Tenen per objecte desenvolupar determinacions contingudes en els plans territorials parcials i sectorials i en el planejament urbanístic general, per a l'ordenació de recintes i conjunts artístics, la recuperació i millora del paisatge urbà, la protecció dels espais fluvials, la protecció addicional del paisatge i de les vies de comunicació, la millora dels àmbits rurals, etc. També poden tenir per finalitat implantar en el territori infraestructures no previstes en el planejament relatives als sistemes urbanístics de comunicacions o d'equipament comunitari de caràcter general o local, o bé actuacions específiques en sòl no urbanitzable.

Plans parcials urbanístics (PPU)

Tenen per objecte desenvolupar el planejament urbanístic general en els sectors classificats de sòl urbanitzable delimitat. Contenen totes les determinacions pertinents per a l'ordenació urbanística detallada del sector que abasten: qualifiquen el sòl, regulen usos i paràmetres d'edificació, assenyalen alineacions i rasants, defineixen els paràmetres bàsics de l'ordenació de volums, estableixen les condicions de gestió i els terminis, i precisen les característiques i el traçat de les obres d'urbanització bàsiques.

Plans de millora urbana (PMU)

Són instruments de desenvolupament del pla general a nivell operatiu i estan pensats en general, per a la realització d'operacions urbanístiques de millora, de reforma o regeneració del teixit urbà.

Plans especials, Plans de millora urbana i Plans parcials urbanístics

Durant l'any 2015 han entrat en vigor mitjançant la seva publicació al DOGC **218** expedients de planejament derivat (un 18% menys que l'any anterior). D'aquests, 147 són noves figures de planejament (22 menys que el 2014) i 71 són modificacions de figures de planejament vigents (7 menys que l'any anterior). **150** fan referència a **Plans especials urbanístics (PEU)**, **31** a **Plans de millora urbana (PMU)** i **37** a **Plans parcials urbanístics (PPU)**.

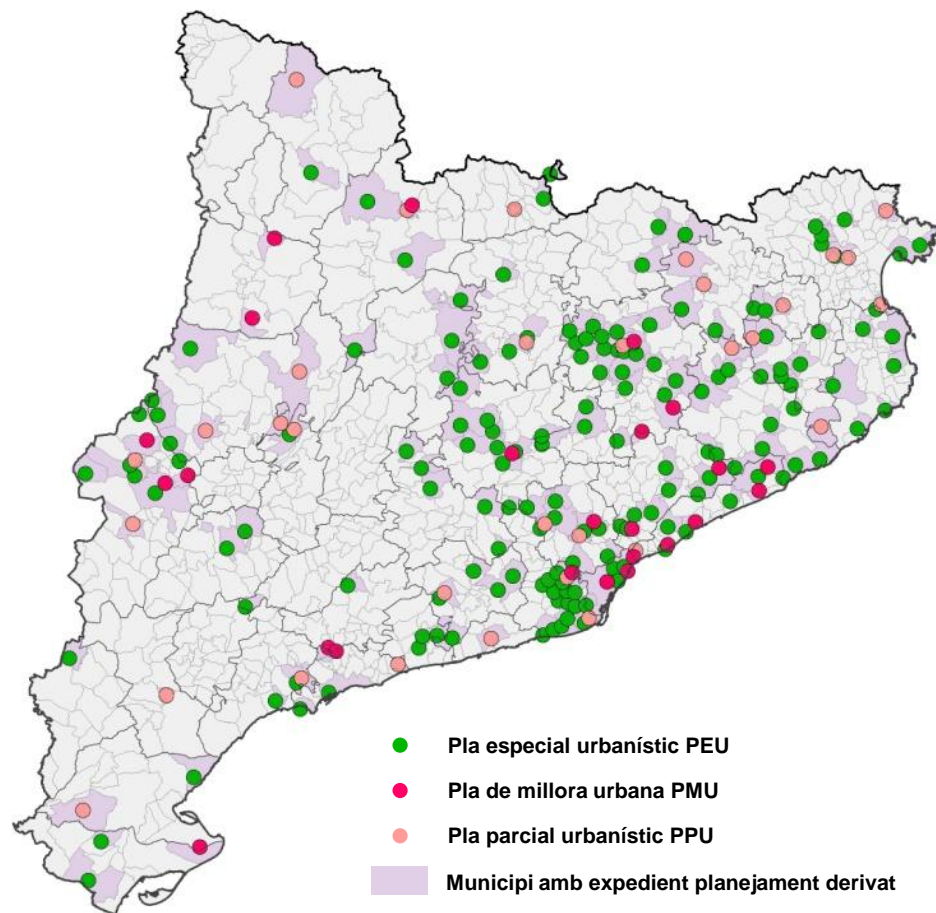
	Noves figures	Modificacions	Total	%
PEU	112	38	150	69%
PMU	24	7	31	14%
PPU	11	26	37	17%
TOTAL	147	71	218	100%

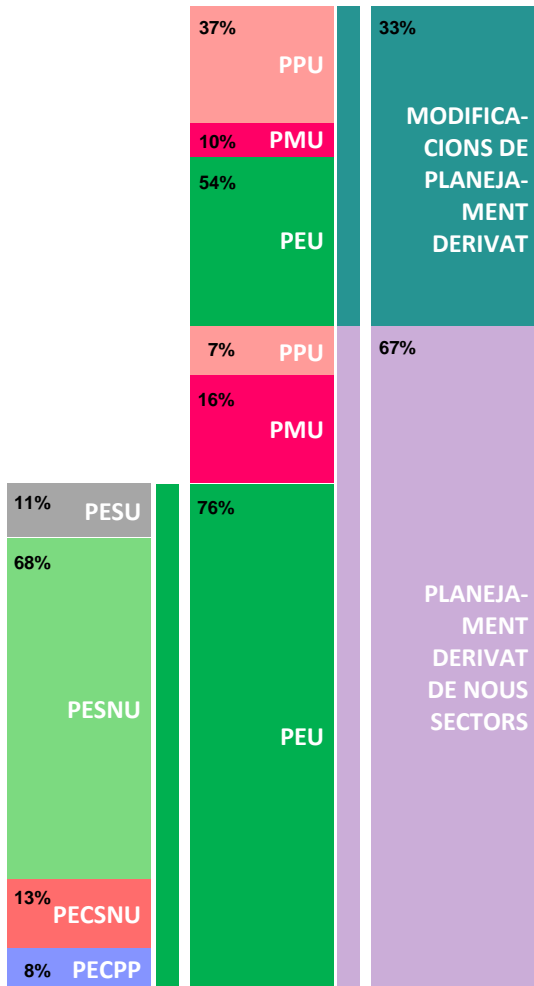
Del total d'expedients, un 67% són noves figures i un 33% són modificacions.

Un 69% dels expedients són Plans especials urbanístics (75% nous i 25% modificacions) només un 14% són Plans de millora urbana (77% nous i 23% modificacions) i un 17% són Plans parcials urbanístics (30% nous i 70% modificacions).

Dels 198 municipis amb expedients de planejament derivat aprovat l'any 2015, 39 municipis (el 20%) tenen més d'un expedient de diferent tipologia i 159 municipis (el 80%) tenen aprovats expedients d'una sola tipologia.

■ **Planejament derivat 2015**

Dels 218 expedients de planejament derivat que han entrat en vigor l'any 2015, 147 eren plans que ordenaven nous àmbits i 71 eren modificacions de figures de planejament prèviament aprovades.

Dels 147 plans nous, només 11 són Plans parcials urbanístics, 24 són Plans de millora urbana i 112 són Plans especials urbanístics, que representen un 77% del total.

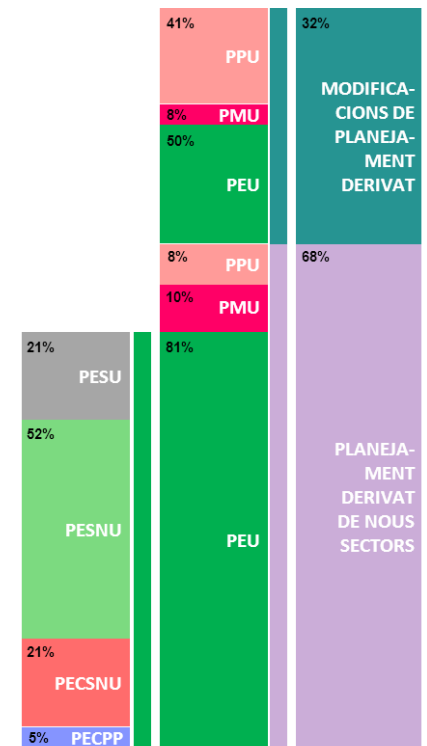
Dels 112 plans especials, 9 són de protecció de patrimoni, 15 són catàlegs de masies i cases rurals, 12 estableixen determinacions en sòl urbà i 76 corresponen a actuacions en sòl no urbanitzable (68% del total).

Els 11 Plans parcials generen un potencial de 397.282 m2 de sostre d'activitat econòmica i de 1.444 habitatges i ocupen una superfície de 126 hectàrees.

Els 24 Plans de millora urbana generen un potencial de 64.877 m2 de sostre d'activitat econòmica i de 2.208 habitatges i ocupen una superfície de 141 hectàrees.

L'any 2014 els plans especials eren 177 (un 18% més), i els plans de millora urbana eren 24, el 23% menys que aquest any.

Distribució dels expedients 2014

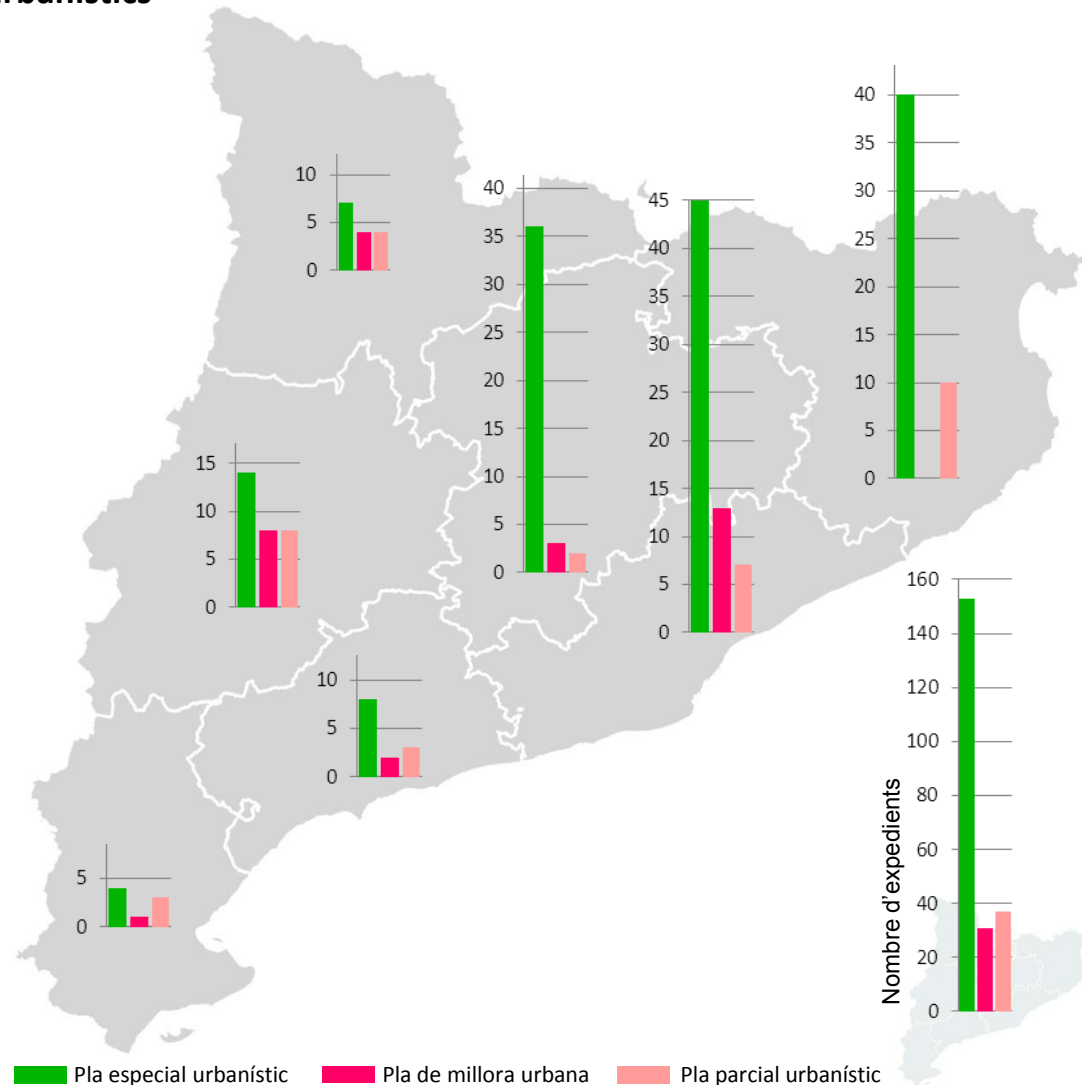
Plans especials, Plans de millora urbana i Plans parcials urbanístics

La distribució per àmbits funcionals dels 218 expedients de planejament derivat que es publiquen al DOGC l'any 2015, és la que figura a continuació. El major nombre d'expedients de pla especial i pla de millora urbana correspon a l'Àmbit Metropolità de Barcelona i de plans parcials a les Comarques Gironines, amb 10, seguit de Ponent amb 8 expedients.

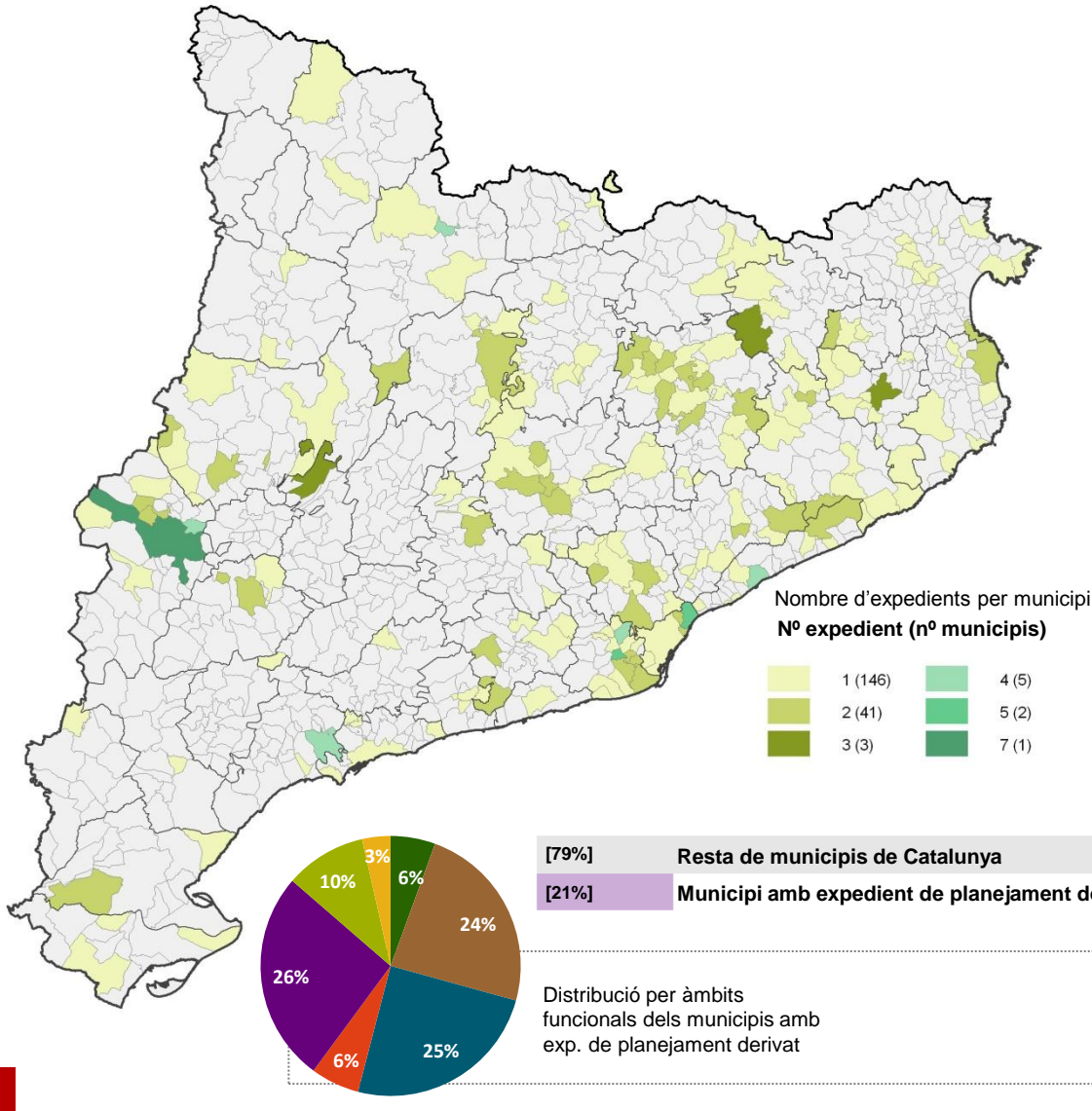
FIGURA DE PLANEJAMENT

	NOMBRE			PERCENTATGE		
	PEU	PMU	PPU	PEU	PMU	PPU
Alt Pirineu i Aran	7	4	4	46%	27%	27%
Catalunya Central	36	3	2	89%	6%	5%
Comarques Gironines	40	0	10	80%	0%	20%
Camp de Tarragona	8	2	3	62%	15%	23%
Àmbit Metropolità de Barcelona	45	13	7	69%	20%	11%
Ponent	14	8	8	46%	27%	27%
Terres de l'Ebre	4	1	3	50%	12%	38%
TOTAL *	154	31	37	69%	14%	17%

*Quatre expedients que afecten dos àmbits territorials diferents fan que el total d'aquest quadre sumi 222.

Expedients de planejament derivat

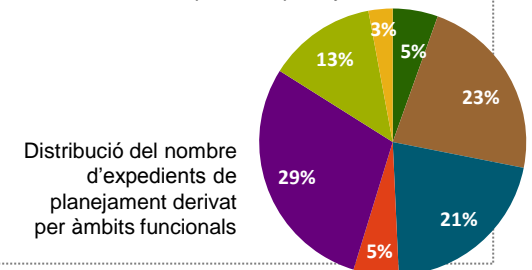
Els 218 expedients de planejament derivat que entren en vigor l'any 2015 afecten **198 municipis** de Catalunya (el **21%** del nombre total de municipis).

Lleida amb 7 expedients i Badalona i Santa Coloma de Cervelló amb 5 són els municipis que han tramitat més expedients. 142 en tenen només un, 45 municipis n'han tramitat dos, 3 municipis n'han tramitat tres i 5 municipis n'han tramitat quatre.

Els 218 expedients es converteixen en 274 si comptem tots els expedients que afecten a més d'un municipi. Tenint present això, la seva distribució territorial per àmbits funcionals és la següent:

	nombre	%
Alt Pirineu i Aran	15	5%
Catalunya Central	62	23%
Comarques Gironines	58	21%
Camp de Tarragona	15	5%
Àmbit Metropolità de Barcelona	80	29%
Ponent	36	13%
Terres de l'Ebre	8	3%

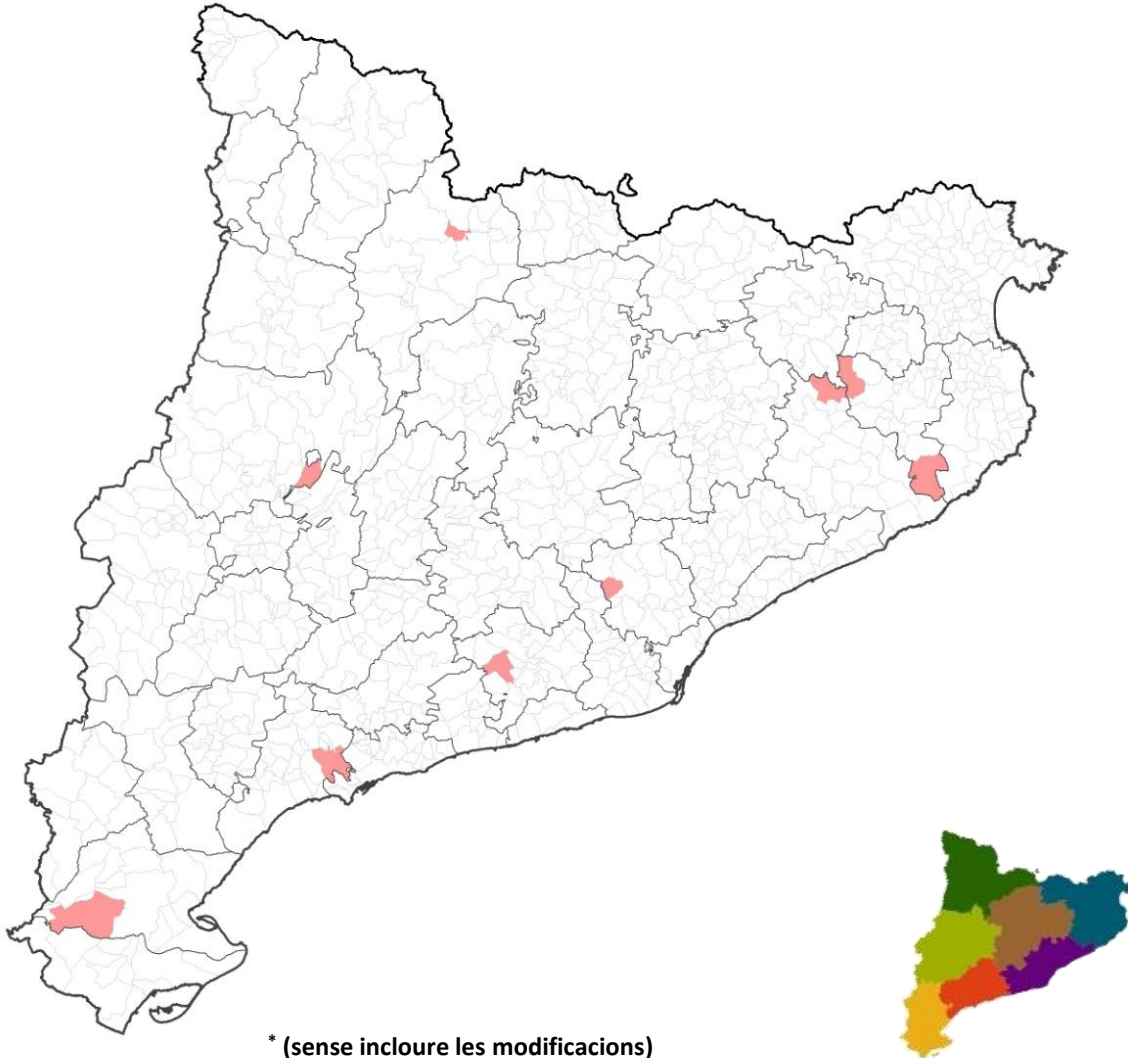
Distribució per àmbits funcionals dels expedients planejament derivat

Nous plans derivats | 2015

- **Plans parcials urbanístics**
- **Plans especials urbanístics**
- **Plans de millora urbana**

■ Expedients planejament derivat: Plans parcials urbanístics (PPU)*

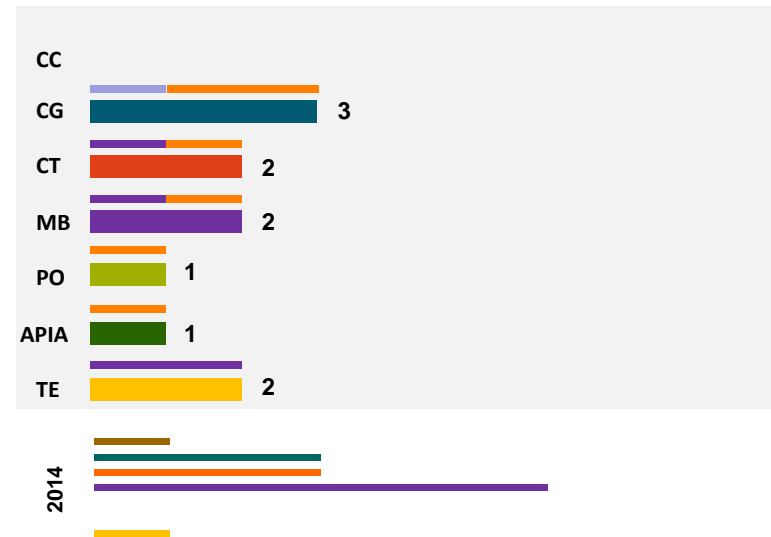
* (sense incloure les modificacions)

Els Plans parcials urbanístics corresponen a actuacions d'extensió urbana en sòl urbanitzable delimitat, amb la finalitat de generar nous teixits residencials o d'activitat econòmica.

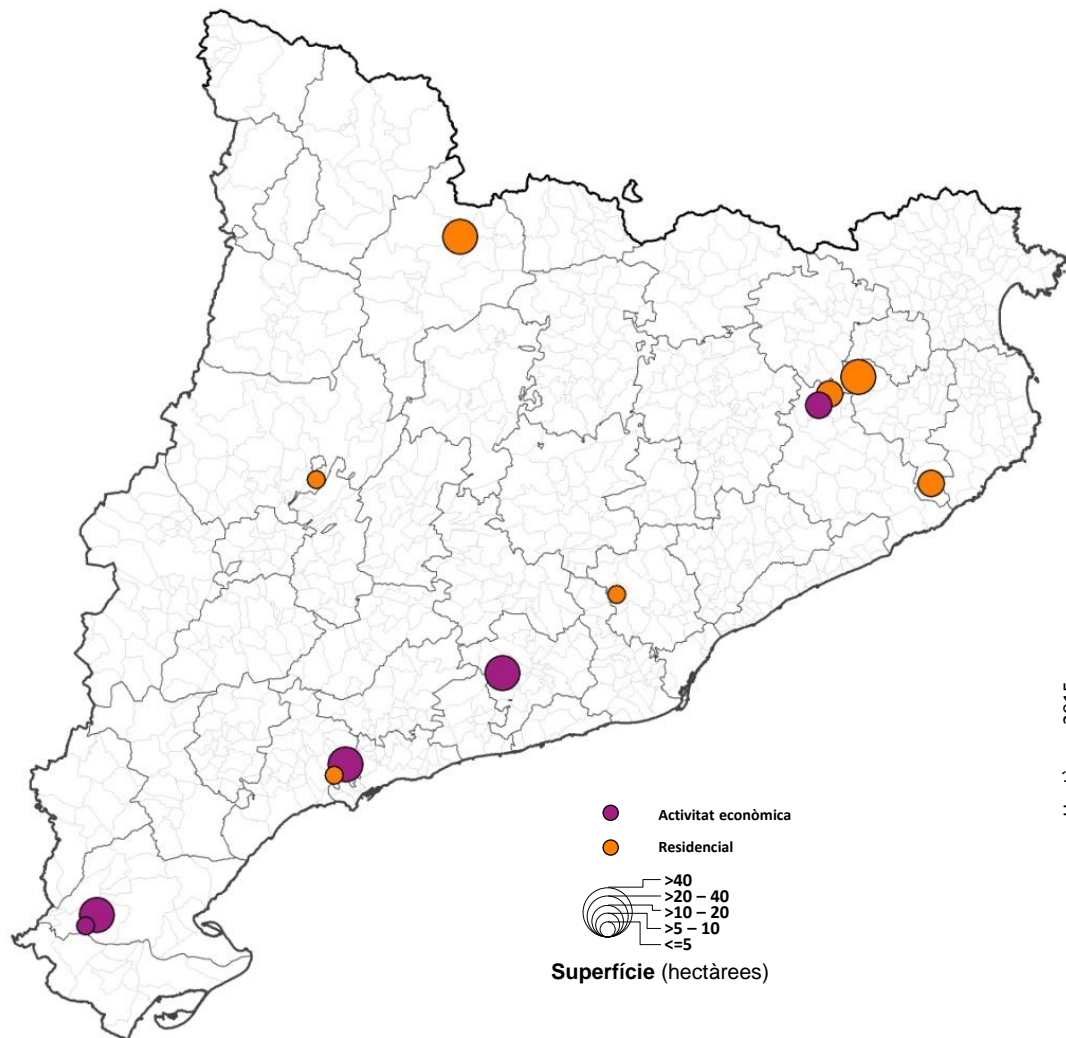
Dels 218 expedients de planejament derivat aprovats durant el 2015, només **11** són expedients nous de Plans parcials urbanístics que es desenvolupen en 11 municipis diferents, un 1,2% dels municipis de Catalunya. L'any passat se'n van aprovar 14, un 25% més.

L'àmbit amb més Plans parcials és les Comarques Gironines amb 3.

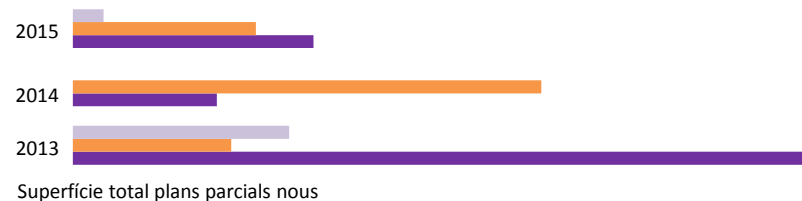
Dels 14 nous Plans parcials urbanístics aprovats durant el 2015, **4** són d'activitat econòmica ■ 6 corresponen a expedients d'ús residencial ■ i 1 de Mixt ■.

■ Expedients planejament derivat: Plans parcials urbanístics (PPU)*

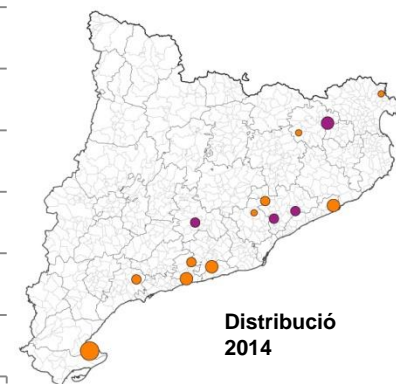
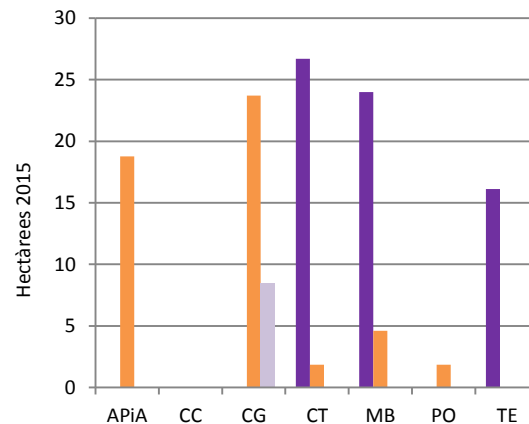
* (sense incloure les modificacions)

Els plans parcials aprovats l'any 2015 tenen una superfície total de **126 hectàrees**, de les quals **67 ha** corresponen a activitat econòmica, **8 ha** són d'ús mixt i les **51 ha** restants són d'ús residencial. Respecte l'any anterior comporta una disminució de la superfície del 25%, i una distribució territorial i d'usos totalment diferent.

Distribució d'hectàrees segons l'àmbit funcional 2015

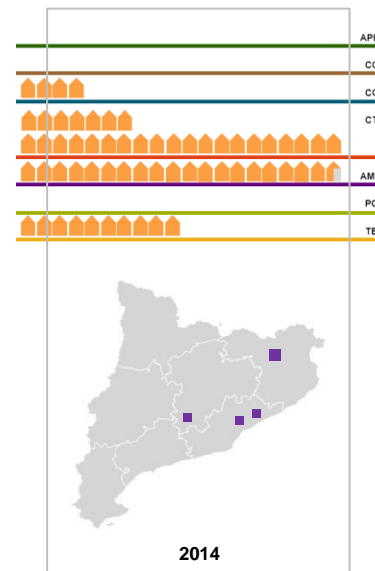

Distribució d'hectàrees segons l'àmbit funcional 2014

Plans parcials urbanístics*

Els 6 nous Plans parcials urbanístics d'ús residencial estan repartits per tot el territori però on n'hi ha més és a les Comarques Gironines amb dos i una superfície de gairebé 24 ha. Però la superfície més gran correspon al pla parcial del sector Horta del Valira de la Seu d'Urgell amb una superfície de més de 18 hectàrees.

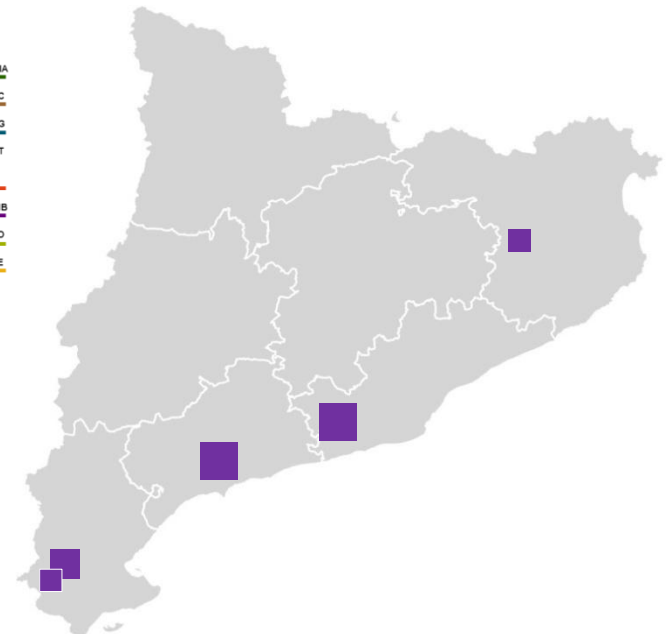
El potencial total d'habitatges corresponent als 6 expedients de Plans parcials urbanístics d'ús residencial és de **1.352**, dels quals 844 es localitzen a l'Alt Pirineu i Aran. L'expedient d'ús mixt amb una superfície de 8,5 ha genera un potencial de 92 habitatges. En total, doncs, en sòl urbanitzable s'ha generat un potencial de 1.444 habitatges amb una mitjana de 206 habitatges per pla parcial. Això representa una disminució en potencial d'habitatges respecte de l'any anterior, del 47%.

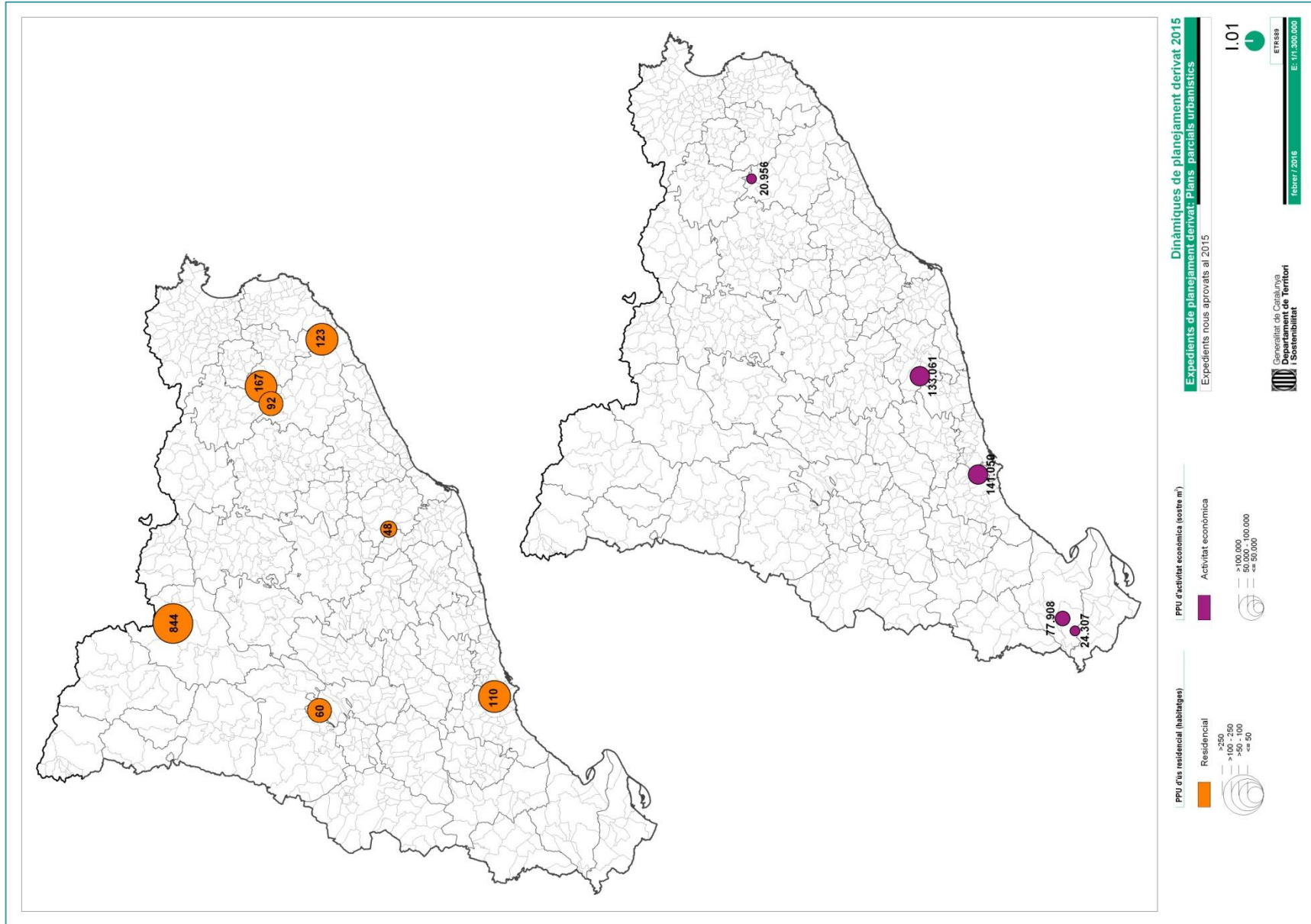
Els Plans parcials urbanístics d'activitat econòmica s'han mantingut en nombre, amb 4 expedients, respecte a l'any anterior però ha augmentat la superfície, que passa de 40 ha a 67 ha (67% més).

En conjunt, el potencial de sostre edificable corresponent a aquests 4 sectors és de 376.325 m² dels quals cent quaranta un mil se situen al Camp de Tarragona. El pla parcial d'ús mixt d'Amer preveu un sostre de 20.956 m².

En total s'ha generat un sostre potencial per activitat econòmica de 397.282 m² amb una mitjana de 79.956 m² per sector urbanitzable. Respecte l'any anterior, el sostre d'activitat econòmica ha augmentat un 315%, passant de 126.034 m² el 2014 a 397,282 m² el 2015.

* (sense incloure les modificacions)

Plans especials urbanístics (PEU) *

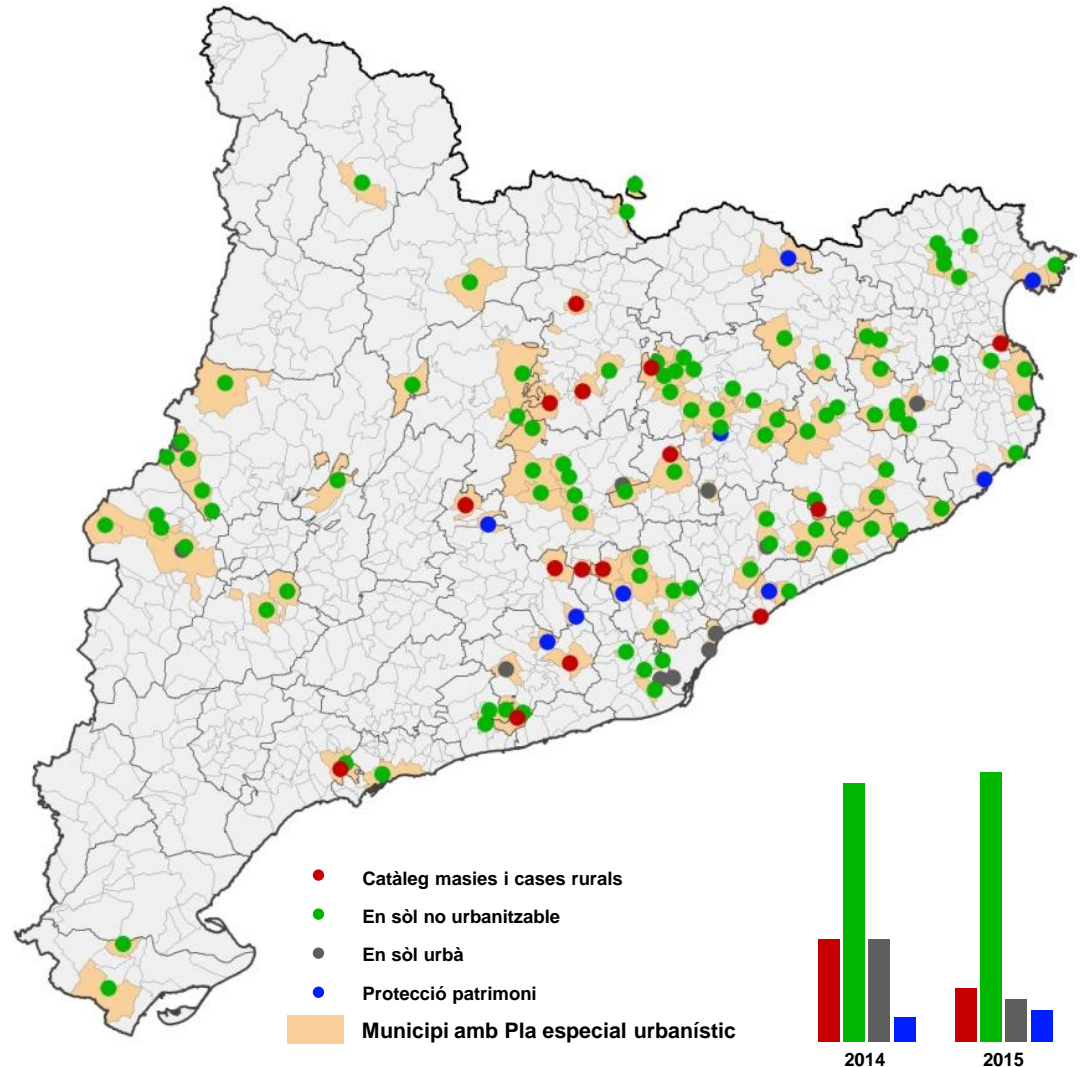
Dels 112 nous expedients de Plans especials urbanístics que han entrat en vigor l'any 2015, **15 són Catàlegs de masies i cases rurals**, **76 són actuacions en sòl no urbanitzable**, **12 estableixen determinacions en sòl urbà** i **9 són plans de Protecció de patrimoni**.

	NOMBRE	%
PECSNU	15	13%
PESNU	76	68%
PESU	12	11%
PECPP	9	8%
TOTAL	112	100%

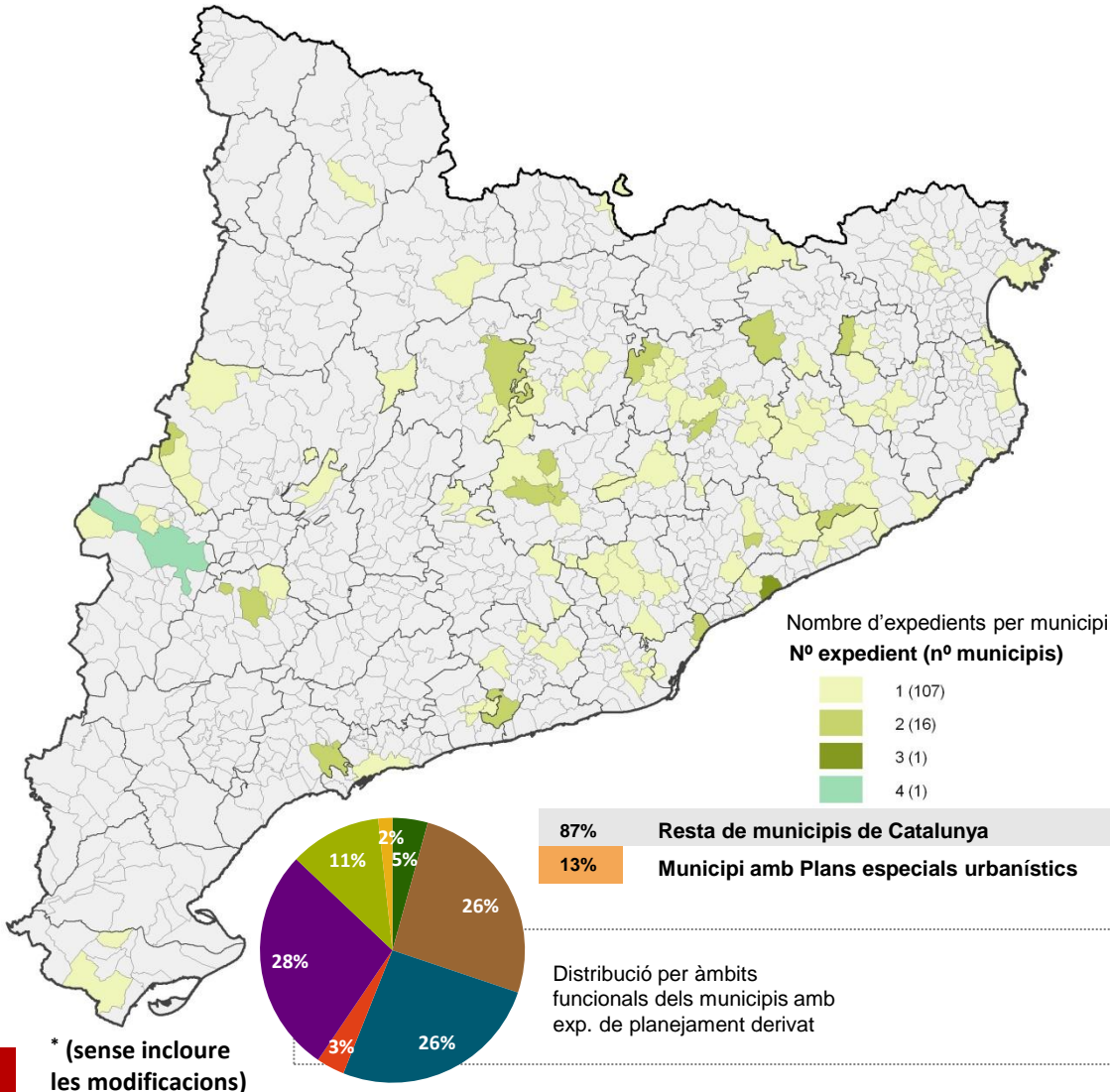
Respecte l'any 2014 els Plans especials ha disminuït en un 19%. Disminueix el percentatge de plans en sòl urbà i en menor mesura també els plans en sòl no urbanitzable. El percentatge de la resta augmenta una mica respecte el total de plans especials.

Dels 125 municipis amb expedients de Plans especials urbanístics aprovats l'any 2015, 18 municipis (el 14%) tenen més d'un expedient i 107 municipis (el 86%) tenen aprovats un sol expedient.

* (sense incloure les modificacions)

Distribució territorial dels plans especials urbanístics (PEU)*

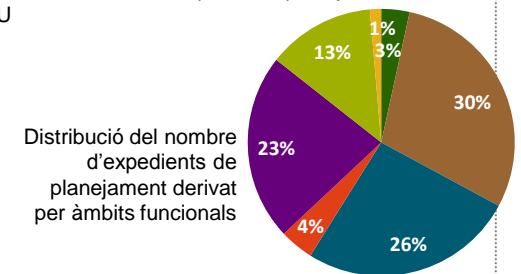
Els Plans especials urbanístics que han estat publicats al DOGC al llarg de l'any 2015 són **112** i es localitzen a **125 municipis** de Catalunya (el **13%** del nombre total de municipis).

Lleida amb 4 expedients és el municipi que ha tramitat més plans especials. 107 municipis en tenen només un, 16 municipis n'han tramitat dos i Mataró n'ha tramitat tres.

Els 112 expedients es converteixen en 146 documents si separem tots els expedients que afecten a més d'un municipi. Tenint present això, la seva distribució territorial per àmbits funcionals és:

	nombre	%
Alt Pirineu i Aran	5	3%
Catalunya Central	43	30%
Comarques Gironines	38	26%
Camp de Tarragona	6	4%
Àmbit Metropolità de Barcelona	33	23%
Ponent	19	13%
Terres de l'Ebre	2	1%

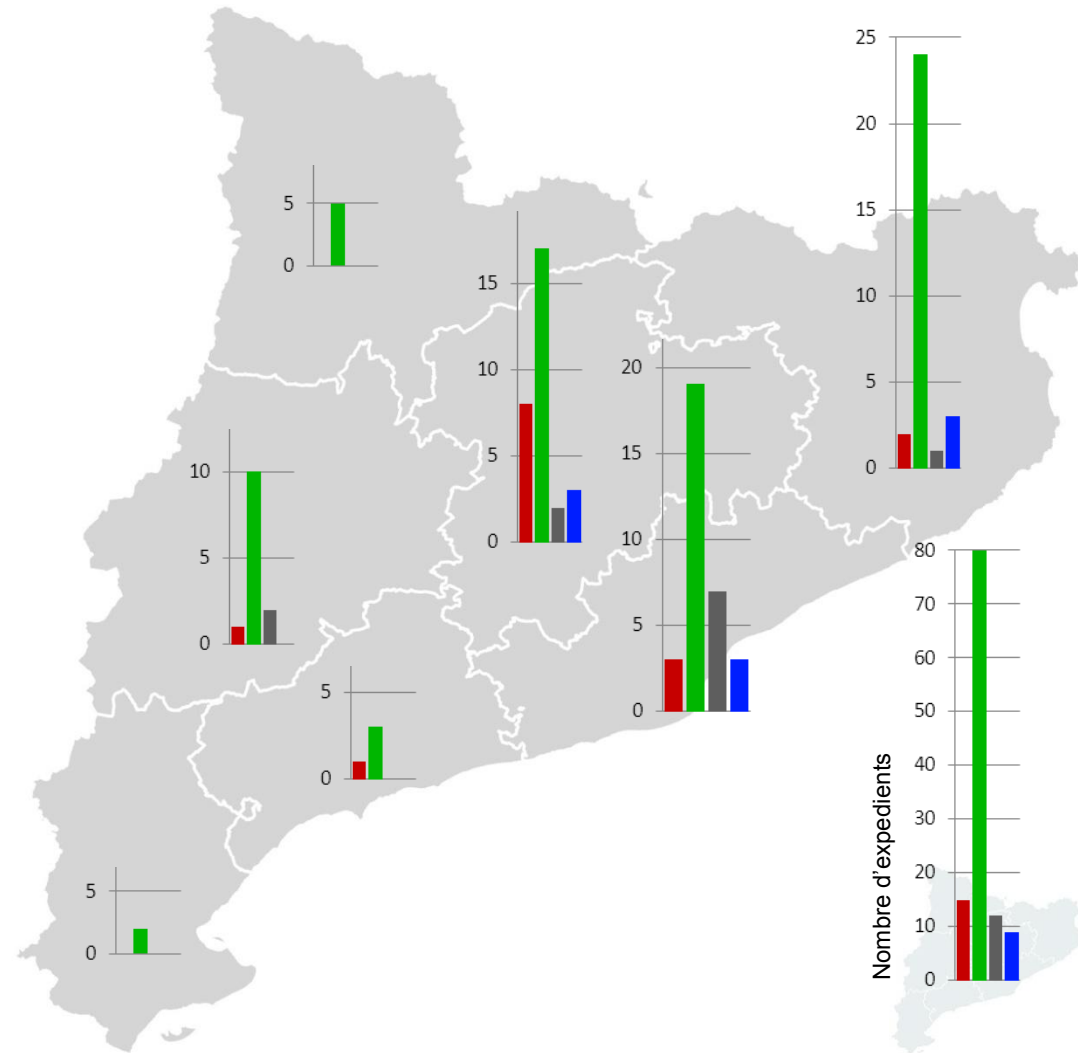
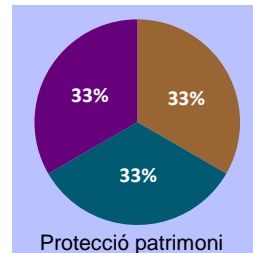
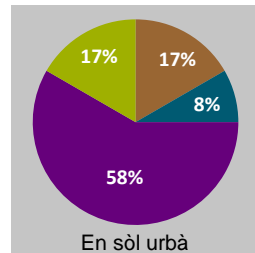
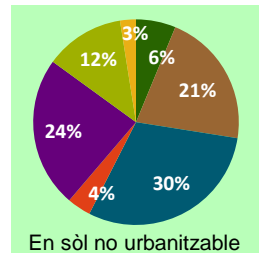
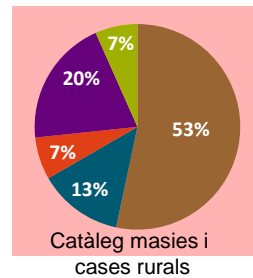
Distribució per àmbits funcionals dels expedients planejament derivat de tipus PEU

Tipologia dels plans especials urbanístics (PEU) *

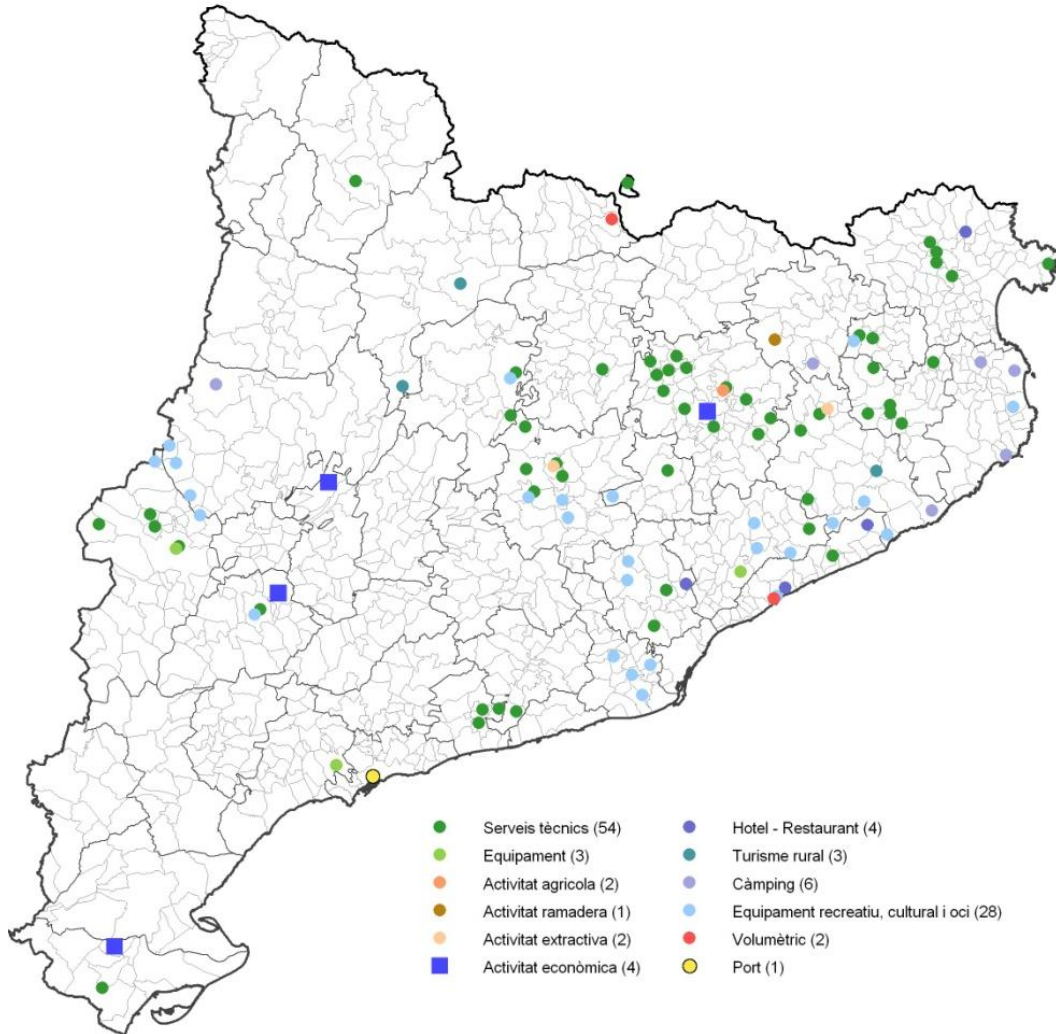
La major part dels plans especials en sòl urbà es donen a l'Àmbit Metropolità de Barcelona amb un 28%. El major nombre, amb un 53%, dels catàlegs de masies i cases rurals s'han aprovat a les Comarques Centrals i el 30% dels plans especials en sòl no urbanitzable s'han aprovat a les Comarques Gironines.

	PECSNU	PESNU	PESU	PECPP
Alt Pirineu i Aran	0	5	0	0
Catalunya Central	8	17	2	3
Comarques Gironines	2	24	1	3
Camp de Tarragona	1	3	0	0
Àmbit Metropolità de Barcelona	3	19	7	3
Ponent	1	10	2	0
Terres de l'Ebre	0	2	0	0
TOTAL	15	80	12	9

* (sense incloure les modificacions)

■ Plans especials urbanístics d'actuacions en sòl no urbanitzable (PESNU)*

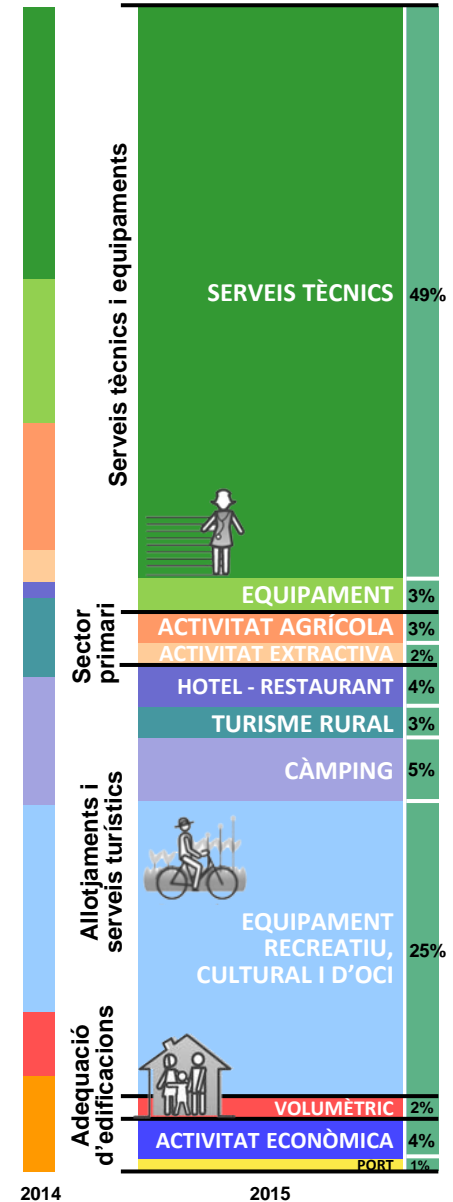
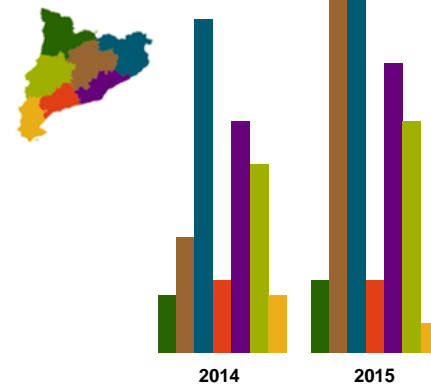

* (sense incloure les modificacions)

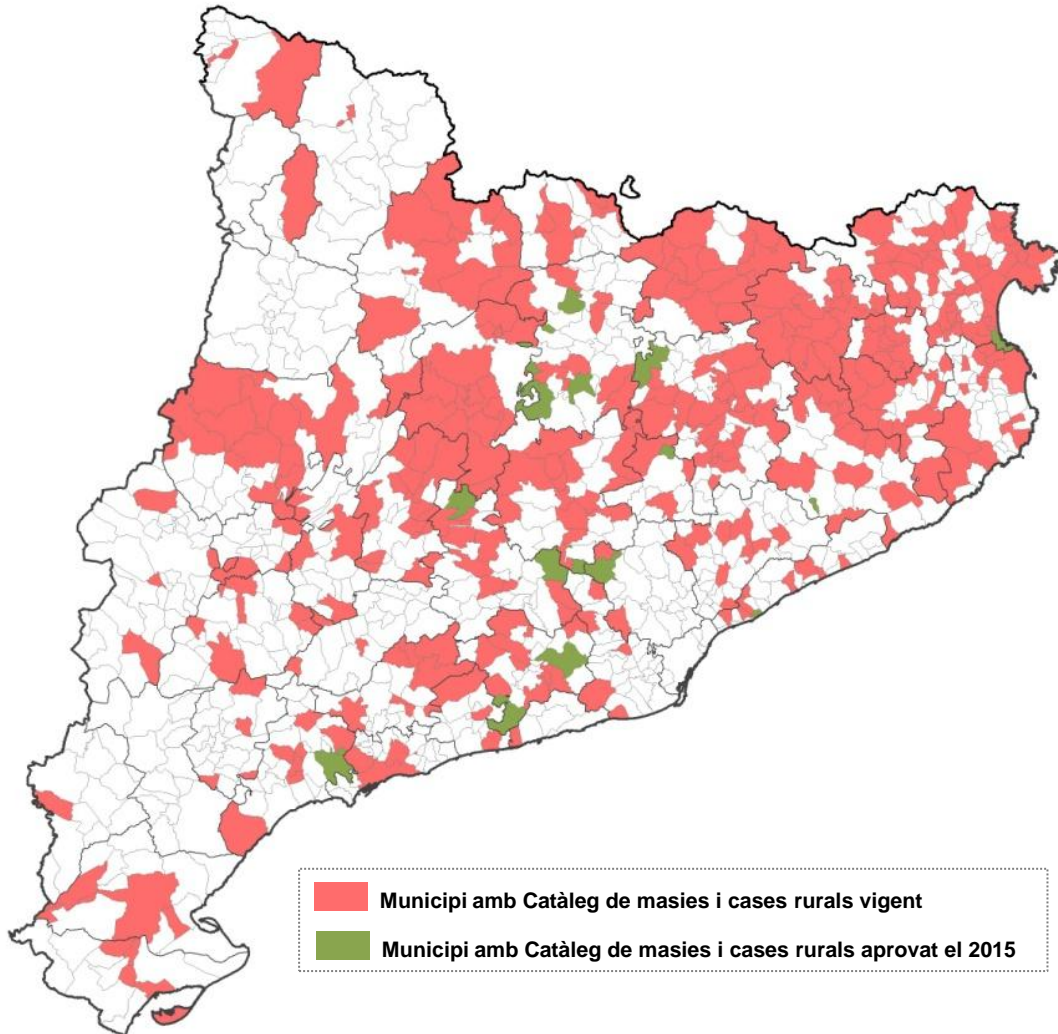
Els 76 Plans especials urbanístics referits a **actuacions en sòl no urbanitzable** se situen en 97 **municipis** de Catalunya (el 10% del nombre total de municipis).

Es concentren a les Comarques Gironines (29), a la Catalunya Central (25) i a l'Àmbit Metropolità de Barcelona (18).

En 53 casos l'ús correspon a serveis tècnics, en 26 a equipaments recreatius, culturals i d'oci i en 13 a diferents modalitats de serveis turístics: càmpings, hotel - restaurant i turisme rural.

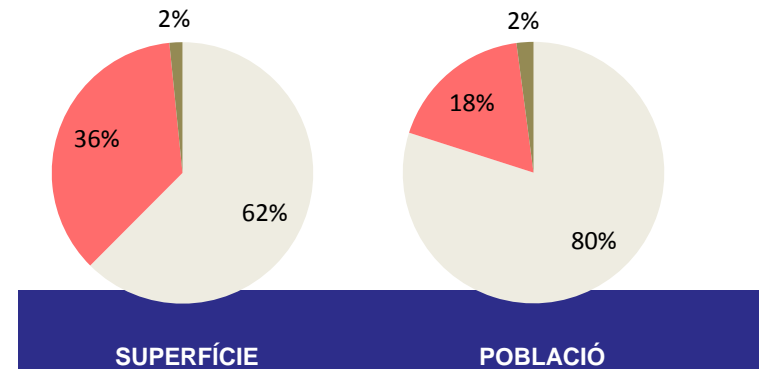
■ PE de Catàlegs de masies i cases rurals* Distribució territorial | Superfície i població concernida

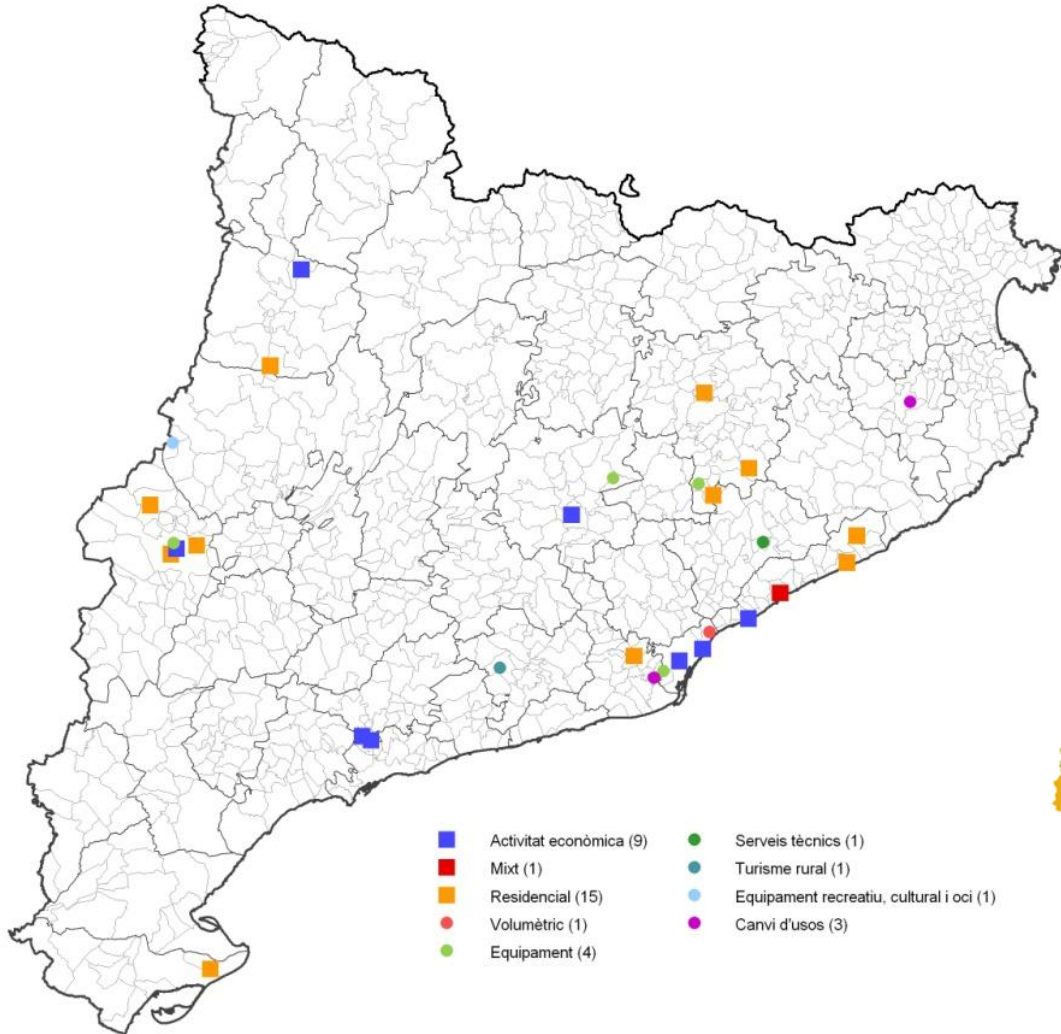
* (sense incloure les modificacions)

Al llarg de l'any 2015 han entrat en vigor 15 plans especials de Catàleg de masies i cases rurals, un 48% menys que l'any anterior.

La superfície dels 15 municipis que disposen d'un Catàleg de masies i cases rurals que ha entrat en vigor l'any 2015 és de 51,582 ha i la població que apleguen és de 157,068 habitants. Això representa un 2% del territori i un 2% de la població de Catalunya.

■ Plans especials urbanístics en sòl urbà (PESU) * i Plans de millora urbana (PMU)*

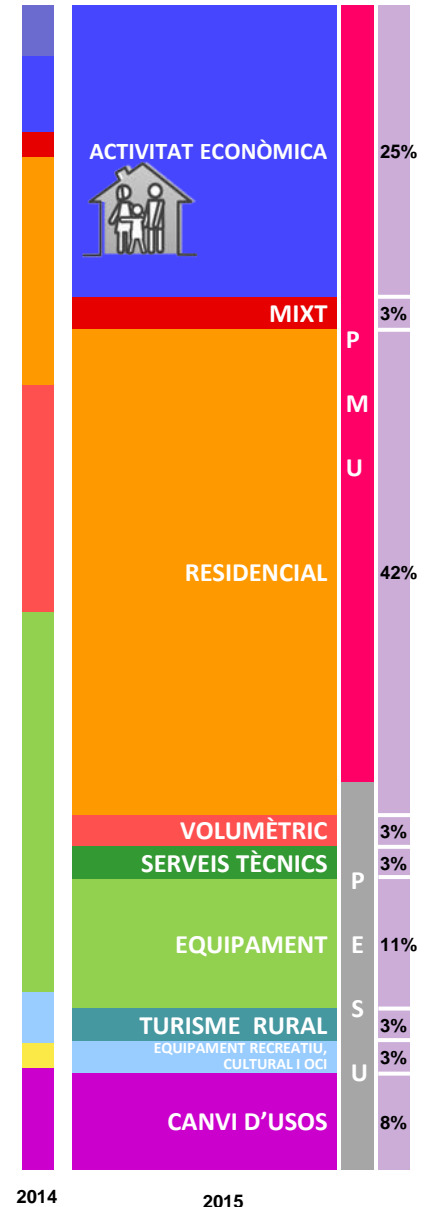
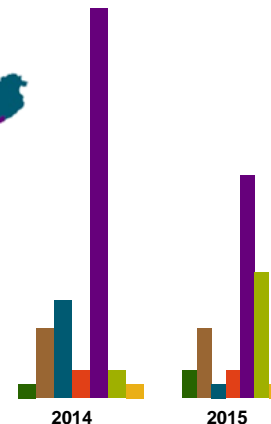

* (sense incloure les modificacions)

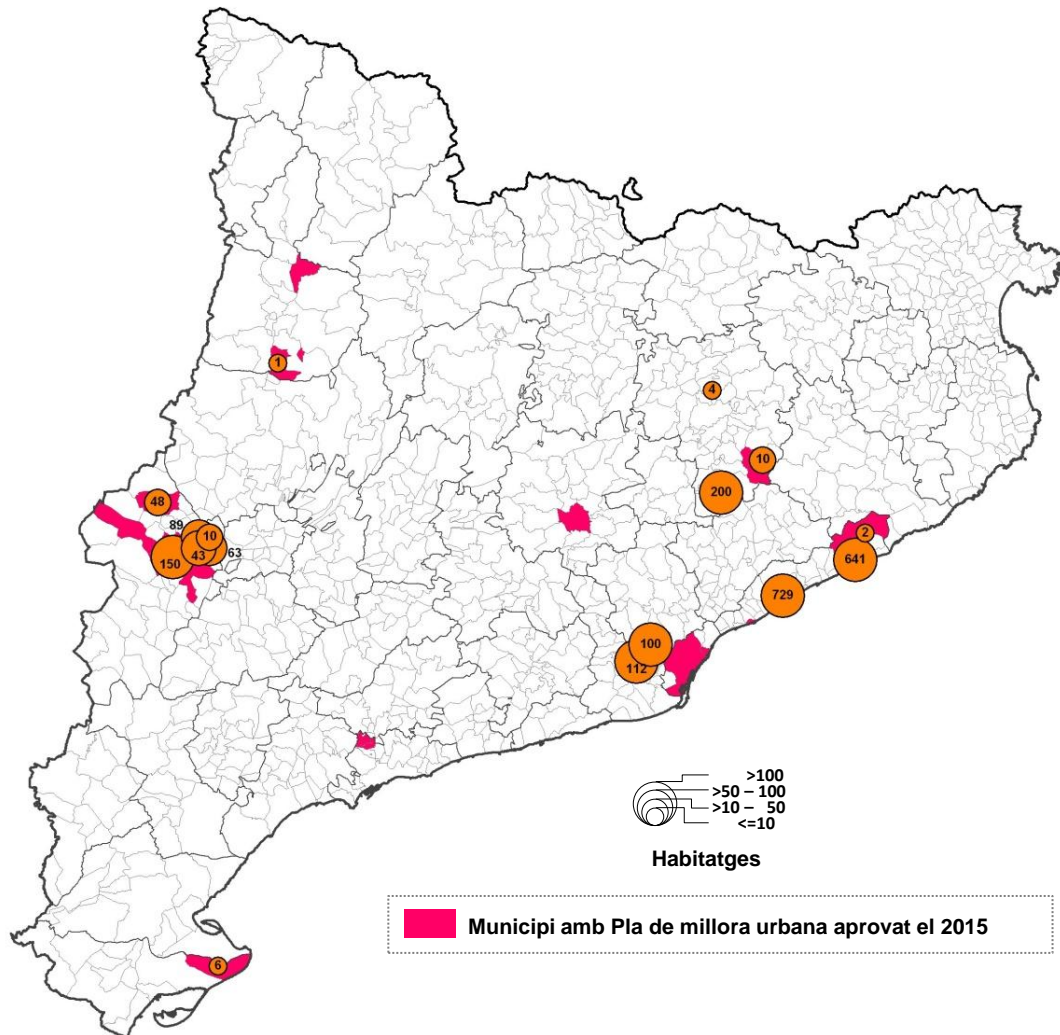
Durant l'any 2015, entren en vigor 36 **nous** plans especials urbanístics en sòl urbà i plans de millora urbana, un 51% menys que l'any anterior. Afecten **30 municipis** de Catalunya (el 3,1% del nombre total de municipis).

El major nombre, en total 16, es concentren a l'Àmbit Metropolità de Barcelona seguit de l'Àmbit de Ponent amb 9.

Si ens fixem amb la finalitat dels expedients en 15 casos es tracta d'ordenacions residencials, en 9 casos es regulen espais d'activitat econòmica i 4 plans defineixen i ordenen equipaments.

■ Plans de millora urbana (PMU)*

* (sense incloure les modificacions)

Els **24 nous expedients** de Plans de millora urbana que l'any 2015 entren en vigor prèviament aprovats definitivament per les comissions territorials d'urbanisme, es desenvolupen en 19 municipis, (el 2% dels municipis de Catalunya).

Es concentren majoritàriament a l'Àmbit Metropolità de Barcelona que acumula 9 dels plans. A les Comarques Gironines, en canvi, no n'hi ha cap.

D'aquests 24 expedients 15 ordenen i structuren teixits residencials, 8 fan el mateix en sectors d'activitat econòmica i 1 és mixt.

El potencial total residencial corresponent als 24 nous expedients de Plans de millora urbana d'ús residencial és de **2.208 habitatges** dels quals 1.784 corresponen a l'Àmbit Metropolità de Barcelona amb 6 plans. El segueixen Comarques de Ponent amb 403 habitatges, també amb 6 plans. La resta, que només suposa 20 habitatges, correspon a la resta dels àmbits funcionals exceptuant les Comarques Gironines i Camp de Tarragona que no en tenen cap.

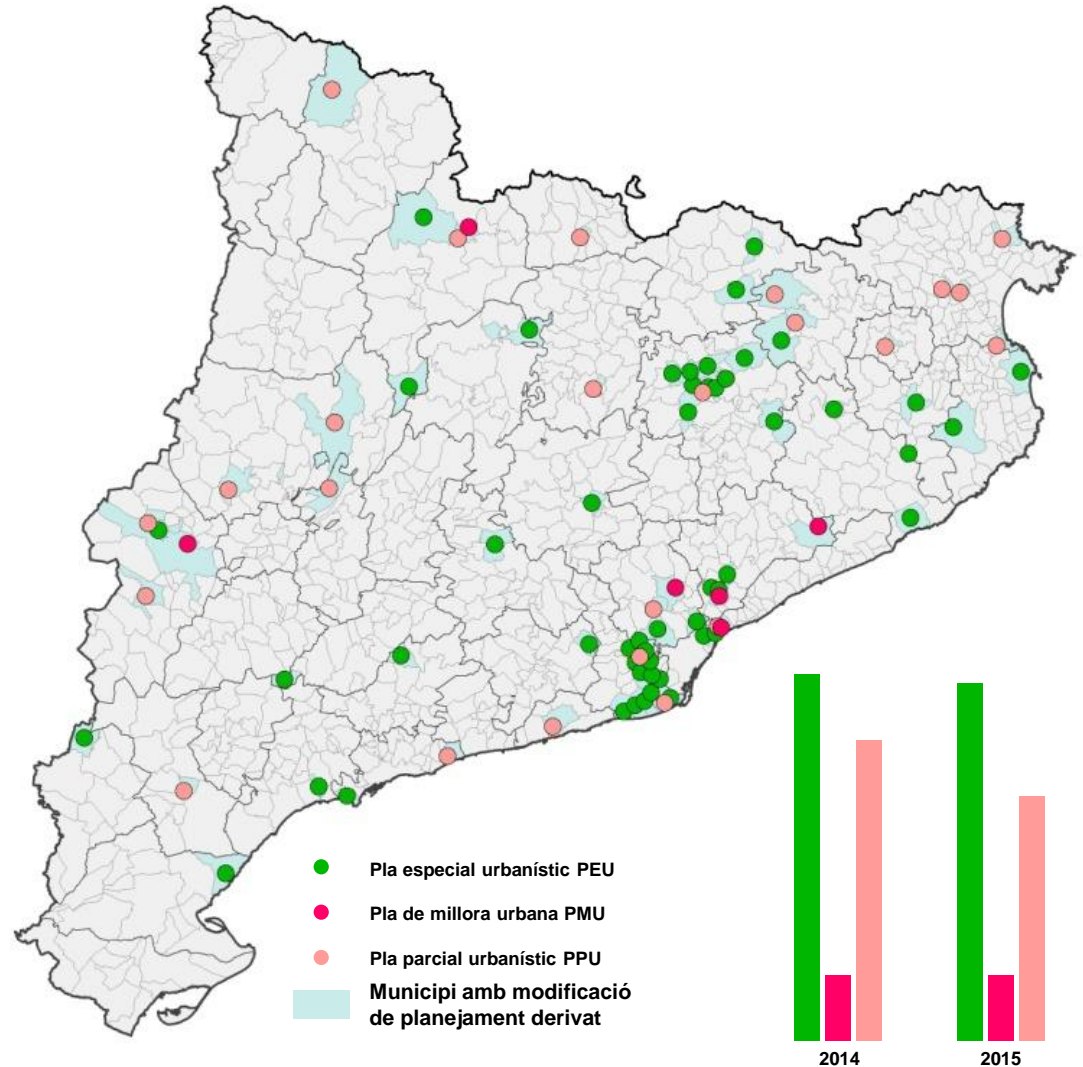
Expedients de modificació de planejament derivat: Plans especials, Plans de millora urbana i Plans parcials urbanístics

Igual que les noves figures de planejament derivat de desenvolupament han disminuït una mica respecte l'any anterior, les modificacions també, amb 7 expedients menys que el 2014.

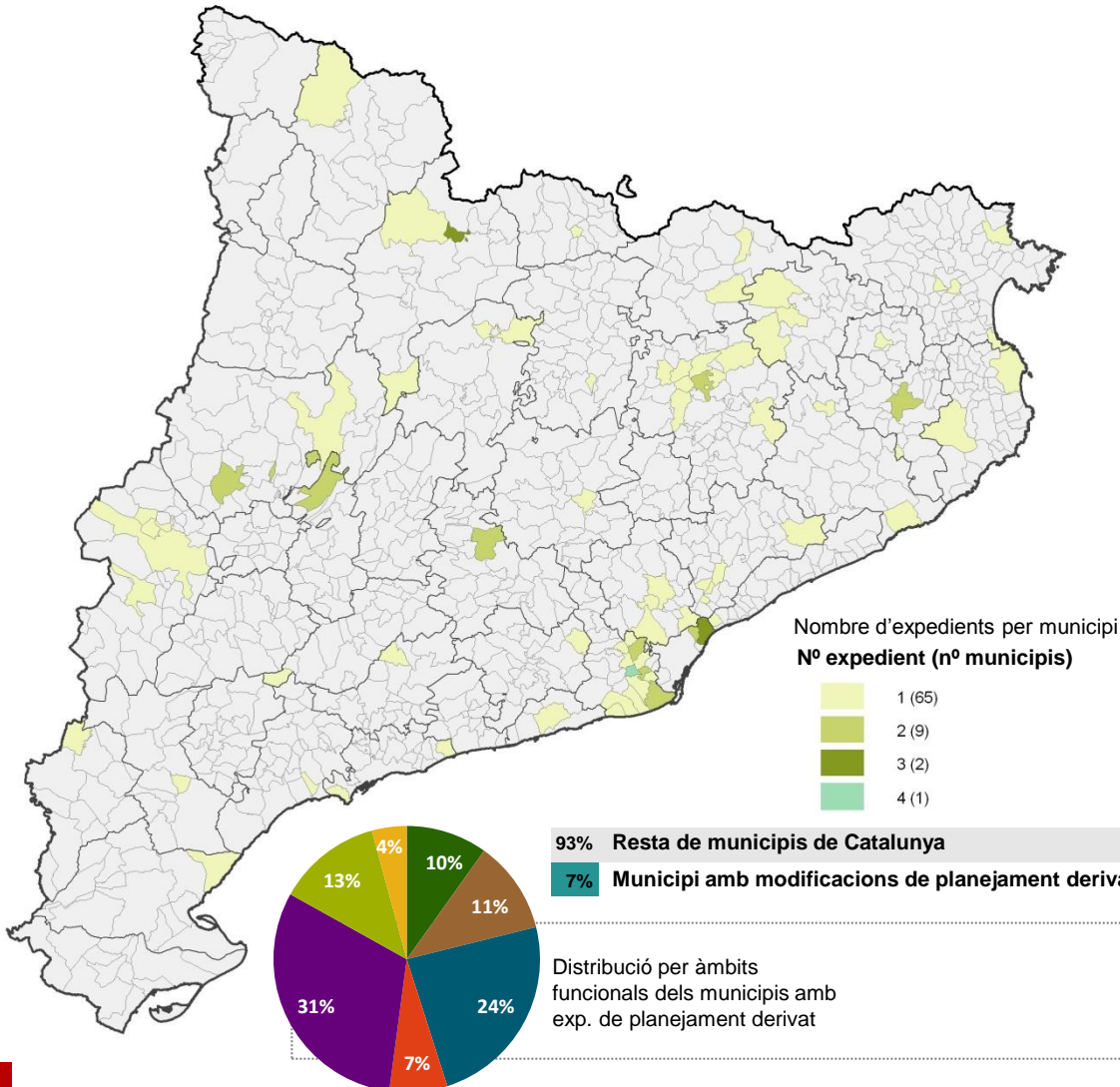
Dels 71 expedients de modificacions de planejament derivats que entren en vigor l'any 2015, **38** corresponen a **Plans especials urbanístics**, **7** a **Plans de millora urbana** i **26** a **Plans parcials urbanístics**.

	NOMBRE	%
PEU	38	53%
PMU	7	10%
PPU	26	37%
TOTAL	71	100%

Dels 77 municipis amb expedients de modificacions de planejament derivat aprovats a l'any 2015, 12 municipis (el 16%) tenen més d'un expedient i 65 municipis (el 84%) han aprovat només un expedient aquest any.

Expedients de modificació de planejament derivat

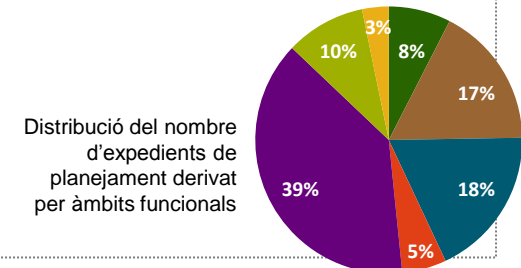
Els 71 expedients de modificacions de planejament derivat que entren en vigor l'any 2015 afecten a **77 municipis** de Catalunya (el **7%** del nombre total de municipis).

Santa Coloma de Cervelló, amb 4, és el municipi que ha tramitat més expedients de modificació. 65 municipis en tenen només un, 9 municipis n'han tramitat dos i dos municipis n'han tramitat tres.

Aquesta és la distribució dels expedients per àmbits funcionals:

	nombre	%
Alt Pirineu i Aran	7	8%
Catalunya Central	16	17%
Comarques Gironines	17	18%
Camp de Tarragona	5	5%
Àmbit Metropolità de Barcelona	36	39%
Ponent	9	10%
Terres de l'Ebre	3	3%

Distribució per àmbits funcionals dels expedients de modificacions de planejament derivat

Expedients de modificació de planejament derivat: Plans especials, Plans de millora urbana i Plans parcials urbanístics

La distribució per àmbits funcionals dels 71 expedients de modificació de planejament derivat que es publiquen al DOGC a l'any 2015, és la que figura a continuació. El major nombre d'expedients, en els casos dels PEU i dels PMU, es dona a l'Àmbit Metropolità de Barcelona, que acumula un 34% i 57% dels expedients. En canvi el major nombre d'expedients en els Plans parcials urbanístics és dona a les Comarques de Girona i de Ponent, amb un 27% respectivament,.

FIGURA DE PLANEJAMENT

	NOMBRE			PERCENTATGE		
	PEU	PMU	PPU	PEU	PMU	PPU
Alt Pirineu i Aran	2	2	3	29%	29%	42%
Catalunya Central	6	0	2	75%	0%	25%
Comarques Gironines	10	0	7	59%	0%	41%
Camp de Tarragona	4	0	1	80%	0%	20%
Àmbit Metropolità de Barcelona	13	4	5	59%	18%	23%
Ponent	1	1	7	11%	11%	78%
Terres d'Ebre	2	0	1	67%	0%	33%
TOTAL	38	7	26	53%	10%	37%

